

JYVÄSKYLÄN YLIOPISTO
UNIVERSITY OF JYVÄSKYLÄ

Tieteellinen tiedonhankinta: aihehaut Etäohjaus LIB1THP OKL s 2020

Avoimen tiedon keskus, kirjasto
aira.p.m.valikangas@jyu.fi

Kysymyksiä

- Refworks
- Mistä löytää tietokannat?
- Milloin käyttää JYKDOKin
 - / Perushakua
 - / Tarkennettua hakua
- Miten muodostaa hakulauseet?
- Miten käyttää eri tietokantoja?
- Kuinka arvioida lähteen tieteellisyyttä?
- Mitä ovat vertaisarvioidut (peer reviewed) artikkelit?
- Julkaisukäytännöt
- Milloin kannattaa käyttää fraasihakua?
- Mitä tehdä, jos ei löydä tarpeeksi tietoa omasta aiheesta?

Mistä löytää tietokannat?

JYKDOK
→ hakutoiminnot
→ selaa tietokantoja →
kasvatustieteet
→ artikkelit

Opettele käyttämään JYKDOK:a

- Kirjat ja e-kirjat
- Tietokantahaku
- Englanninkieliset artikkelit:
Kansainväliset e-aineistot
- Opinnäytteet (JYU); koko maa: Finna.fi
- Kotimaiset lehdet: ARTO
- Jyväskylän muut kirjastot ja Kuopion varastokirjasto

JYKDOK-haku

- **Perushaku**, kun tiedät kirjan, lehden tai tekijän nimen
- **Tarkennettu haku** aiheenmukaiseen hakuun, ts. kun hakuun on yhdistettävä useampia hakusanoja
 - / Esim. palaute AND työmotivaatio OR "work motivation"

Hakulauseet

- Esim. *Nuorten syrjäytyminen ja koulupudokkuus*
 - / Hakulauseessa aiheen eri näkökulmat yhdistetään yhteen hakuun
 - / Apuna käytetään operaattoreita
 - nuoret AND syrjäytyminen AND koulupudokkaat
 - "young people" AND "social exclusion" OR "social exklusion" AND "school drop-outs"
 - / AND-operaattori: hakutuloksessa on kaikki hakusanat (hakutulos tarkentuu, pienenee)
 - / OR-operaattori: hakutuloksessa on jompikumpi tai kumpikin hakusana (hakutulos laajenee)

Miten käyttää eri tietokantoja?

- Kirjaston pääsivu > Opiskele verkossa tiedonhankintaa > Tietokantojen käyttöoppaita
 - / Sivustolla on tiivistetysti kerrottu eri tietokannoista ja siitä, mihin tarkoitukseen niitä käytetään
 - / Toisin sanoen: tiedontarve (artikkelit, kirjat, opinnäytteet) ohjaa tiedonlähteiden eli tietokantojen valintaa
- Tiedonhankinta eri tieteenaloilla
 - / Kasvatustieteet
 - Alakohtaiset (artikkelit, hakuteokset, kirjat jne.)

Kuinka arvioida lähteen tieteellisyyttä?

- Vertaisarviointi
- Kuka kirjan on julkaissut?
 - / Onko tieteellisen kustantajan julkaisema?
- Missä artikkeli on julkaistu?
 - / Onko julkaistu tieteellisessä lehdessä?
- Tieteellisen artikkelin rakenne (IMRD-kaava)
- Käytä mahdollisuuksien mukaan alkuperäistä lähdettä!

Mitä ovat vertaisarvioidut (peer reviewed) artikkelit?

- Tutkija lähettää artikkelin lehteen
- Lehti lähettää artikkelin alan asiantuntijalle arvioitavaksi
- Asiantuntija antaa lausunnon
- Tutkija muokkaa artikkelia palautteen perusteella

Oman alan julkaisukäytännöt

- Miten tutkimustuloksista ja uudesta tiedosta kerrotaan?
 - / Vertaisarvioidut tieteelliset artikkelit
 - / Kirjat
 - / Artikkeleista koostuvat kokoomateokset
 - / Opinnäytteet, mm. väitöskirjat
- Kasvatustieteissä suositaan artikkeleita ja kirjoja

Fraasimerkit

- Käytä, kun on kyse useampiosaisesta käsitteestä tai vakiintuneesta ilmauksesta.
- Esim. ”lifelong learning”, ”human rights”
- Lainausmerkit tarkoittavat hakua.

Katkaisumerkki

- Katkaisumerkki * katkaisee sanan.
- Esim. child* (=child**hood**, child**ren**)
- Hakutuloksiin saadaan sanan kaikki esiintymismuodot.
- Hakutulos laajenee.

Mitä tehdä, jos ei löydä tarpeeksi tietoa omasta aiheesta?

- hae erikseen lähteitä eri näkökulmiin, t.s. hae aihe/asia kerrallaan
- muista lisäksi perusasiat
 - / oletko käyttänyt sopivan laajoja käsitteitä hakusanoina vai
 - / oletko hakenut liian suppeasti oman esimerkin näkökulmasta